

Talepapir til samråd den 2. april PØU spørgsmål C, D, E og F alm. del.
Stillet efter ønske fra Julie Rademacher (S)

Spørgsmål C

Hvad mener ministeren er årsagen til, at Danmark halter efter de andre nordiske lande, når det gælder ligestilling mellem mænd og kvinder, som det fremgår af artiklen, "Danske kvinder er de mindst ligestillede i Norden" fra Berlingske Tidende 13. november 2008?

Svar

Danmark ligger generelt rigtig godt i internationale undersøgelser. Det viser blandt andet den seneste EU rapport "Equality between women and men", der blev offentliggjort 8. marts.

- Vi har EU's højeste erhvervsfrekvens for kvinder (73,2 %).
- Vi har EU's højeste dækningsgrad for børnepasning. (73%)
- Mht. kvindeandelen i de nationale parlamenter (38 %) ligger vi i toppen i EU.
- Vi har reduceret antallet af kvinder, der udsættes for vold i familien.

I den undersøgelse, der henvises til i spørgsmålet, World Economic Forums Global Gender Gap Index, er Danmark placeret som nr. 7. Der måles på flere parametre f.eks. sundhed, deltagelse i det politiske liv, andel af kvinder i ledelse og adgang til uddannelse.

En af underkategorierne hedder "Economic Participation and Opportunity", hvor vi i parameteret om ligeløn er placeret som nr. 72.

Det ser voldsomt ud, men undersøgelsen fra World Economic Forums om ligelønsspørgsmålet skal dog tages med et gran salt, fordi den baserer sig på, hvordan interviewede ledere i forskellige lande oplever situationen. Så selve grundlaget for den kan bestemt diskuteres, når placeringen bygger på udvalgte ledes subjektive vurderinger af forholdene i deres eget land og ikke på konkrete data, der afdækker den egentlige ligelønssituation i de enkelte lande.

Men en tvivlsom opgørelsesmetode skal dog ikke fjerne fokus fra, at vores placering samlet set som nr. 7 i undersøgelser, primært skyldes løngabet mellem kvinder og mænd – og andelen af kvinder i topledelse.

Det er desværre rigtigt, at der er en for stor forskel på mænd og kvinders lønninger i Danmark. (Og vi er måske også bedre end andre lande til at måle det) Hovedårsagen til dette skal findes i det kønsopdelte arbejdsmarked. Derfor er det også et af de mål Regeringen har sat for ligestillingspolitikken frem til 2015.

For så vidt angår EU's undersøgelse fremgår det dog, at Danmark reelt ligger bedre end både Sverige og Finland, hvor løngabet er større end i Danmark.

Beskæftigelsesministeren vil senere sige mere om dette.

I forhold til kvinder i ledelse, er det også et opmærksomhedspunkt.

Der skal flere kvinder i ledelse i offentlige og private virksomheder. Både fordi mangfoldighed betaler sig i hver enkelt virksomhed, og fordi det betaler sig for samfundet at bruge alle ressourcer.

Som led i regeringens arbejde for at få flere kvinder i ledelse har jeg bl.a. taget initiativ til et Charter for flere kvinder i ledelse. Charteret er udarbejdet i samarbejde med offentlige og private virksomheder.

Formålet med charteret er

- At sikre, at kvinder og mænd har lige muligheder for at gøre lederkarriere.
- At igangsætte konkrete, målbare indsatser i virksomheder og organisationer for at øge andelen af kvinder i ledelse på alle niveauer.
- At offentlige og private virksomheder bruger alle talenter.

Der indtil nu har 66 offentlige og private virksomheder underskrevet Charteret.

Der er stadig fokuspunkter vi skal arbejde med, men jeg synes ikke generelt at man kan sige at Danmark er sakket bagud med ligestillingen. Der er også mange punkter, hvor vi er i front.

Spørgsmål D

Hvorfor afskaffede den borgerlige regering Videnscenter for Ligestilling i 2001?

Svar

Regeringen afskaffede Videnscenter for Ligestilling af to grunde.

1. For det første fordi regeringen ved sin tiltræden gennemgik råd, nævn, udvalg og institutioner med henblik på økonomiske besparelser, og her blev der også set på Videnscentret
2. For det andet at få beslutningerne tættere på ministeren. En del af tilskuddet til Videnscenteret, blev derfor overført til Ligestillingsafdelingen.

Det har styrket arbejdsindsatsen på ligestillingsområdet.

Jeg kan oplyse, at siden 2001 har Ligestillingsafdelingen stået for at få udarbejdet over 60 rapporter, undersøgelser og publikationer.

Endelig er det jo sådan, at fordi Videnscenteret blev nedlagt er det jo ikke det samme som, at der ikke findes en debatskabende funktion om ligestilling. Den varetages af Kvininfo, græsrodsorganisationer, herunder kvinde- og mandeorganisationer (Kvinderådet, KVINFO, Feministisk selskab, fagforeninger osv.)

Spørgsmål E

Hvad vil ministeren gøre for at opfylde EU's ligestillingsdirektiv om et uafhængigt organ, der vurderer ligestillingen i Danmark?

Svar

I både EU's ligebehandlingsdirektiv og ligestillingsdirektivet er der krav om at der skal udpeges nationale organer, der kan varetage opgaver som

- at overvåge ligebehandling,
- at bistå ofre for forskelsbehandling i forbindelse med deres klager over forskelsbehandling,
- at foretage uafhængige undersøgelser af forskelsbehandling og
- at offentliggøre rapporter om spørgsmål vedrørende forskelsbehandling.

Alle disse opgaver varetages i dag af forskellige institutioner, så jeg mener, at vi Danmark opfylder direktivernes krav.

Det er korrekt, at der ikke decideret formelt er udpeget et eller flere organer, men de opgaver, som er nævnt i artiklen i EU direktiverne, varetages af en række forskellige aktører, så jeg mener ikke at der er noget problem.

Jeg er tilfreds med den måde de institutioner, vi har for øjeblikket fungerer og synes ikke, at der er behov for flere.

Vi har bl.a. netop fået et nyt klagenevæn, Ligebehandlingsnævnet, der har afløst Ligestillingsnævnet, og hvor det er gratis at klage til, og som kan indbringe sagerne gratis for domstolene på klagerens vegne.

Mange forskningsinstitutioner udfører kønsforskning, og mange organisationer og fagforeninger har også ligestilling som et indsatsområde, følger området tæt og deltager i debatten.

Spørgsmål F

Hvordan forholder ministeren sig til, at KVINFO og Institut for Menneskerettigheder ikke mener, at disse organisationer fuldt ud opfylder kravet fra EU om et uafhængigt organ, der vurderer ligestillingen i Danmark?

Svar

Opgaverne i direktiverne varetages som sagt af flere forskellige aktører.

Jeg er enig i, at der ikke er én institution, der varetager alle opgaverne fuldt ud, men det er der efter min mening heller ikke krav om, at der skal være.

Det er ikke afgørende, om der er sket en formel udpegning af en eller flere institutioner, hovedsagen er, at opgaverne rent faktisk varetages.